

måltids
partnerskabet

Godkendt

Årsplan 2015

29. oktober 2014

Måltidspartnerskabet

Stationsparken 31

DK-2600 Glostrup

tel +45 2877 4100

cvr-nr 34 77 11 62

info@maaltidspartnerskabet.dk

www.maaltidspartnerskabet.dk

Måltidspartnerskabets årsplan for 2015 er det tredje arbejdsprogram i partnerskabets strategiperiode 2012-15, hvor vi har sat fokus på lighed i sundhed og på den del af befolkningen, der har de største udfordringer med at spise sundere måltider. **Partnerskabet vil derfor i 2015 igangsætte en ny strategiproces** og sammen diskutere muligheder og behov for at forny og tage nye sigt punkter op i vores samarbejde om at gøre det nemt at spise sundere i perioden 2016-19.

Måltidspartnerskabet deltager i Fødevareministerens

Måltidstænk tank i 2014-15 og vil sammen med en række eksperter, meningsdannere og interessenter bidrage til formulering af måltidsråd, der skal styrke madkulturen i Danmark. Partnerskabet vil i perioden 2015-16 samarbejde om at få måltidsrådene "ud at gå" og bidrage til relevante opfølgingsinitiativer.

Handlingsplan 2015 består af en række igangsatte og besluttede projekter samt en håndfuld nye projekter. Disse **projekter er et tyngepunkt i vores samarbejde**. I 2015 vil partnerskabet endvidere fortsætte sit arbejde med vidensdeling indenfor mad- og måltidsområdet, bl.a. i form af en række Morgenmadsmøder, gå-hjem og ERFA arrangementer for medlemmer og samarbejdspartnere om planlagte og aktuelle emner på måltidsområdet.

Endelig vil handlingsplan medtage en række initiativer, der i første omgang er mere internt rettet. Det drejer sig bl.a. om: arbejdet med at udvikle partnerskabet og tiltrække nye partnere; **eksekvere partnerskabets nye kommunikationsstrategi** og øge samarbejdet med landets vidensinstitutioner.

Handlingsplan 2015 offentliggøres ikke som en ny publikation. Den eksisterende går fra 2012-2015. I stedet opdateres projektkataloget og aktivitetskalenderen på maaltidspartnerskabet.dk

Måltidsprojekter bidrager til øget lighed i sundhed

Måltidspartnerskabet har en social profil og ønsker at gøre en forskel for de borgere, der lever med ulighed i deres og deres børns sundhed og madvaner. Vi samarbejder om initiativer, der gør det nemt at spise sundere i løbet af hele dagen, og hvor det er muligt at gøre en forskel i praksis i en travl hverdag på arbejdspladsen, i daginstitutionen, i skolen, når vi spiser ude, er på farten, og når vi køber ind i detailhandelen.

Måltidspartnerskabet har fokus på lighed i sundhed på tre indsatsområder, der udgør de ressourcer og spidskompetencer, partnerne råder over, når organisationerne bag partnerskabet samarbejder om at øge udbud og efterspørgsel af sundere måltider, arbejder med strukturelle initiativer og politikker for at øge tilgængelighed af sundere måltider, fx på arbejdspladserne, og samarbejder om bedre kompetencer til madprofessionelle. Nedenfor er angivet projekter per ultimo 2014 – flere kan komme til i løbet af 2015-16.

Et kærligt grønt skub, nudging i dagligvarehandlen

I projektet "Et kærligt grønt skub" afprøver Måltidspartnerskabet, hvordan dagligvarehandlen kan nudge forbrugere til at vælge mere frugt og grønt når de køber ind i dagligvarehandlen med forventning om, at der vil blive spist flere grøntsager med en generel forbedring af folkesundhed som følge.

En del af os mener selv at vi spiser og lever "sundt nok", selvom vi beviseligt ikke gør det. Atter andre interesserer sig kun lidt eller slet ikke for deres mad og sundhed. Disse borgere er svære at nå via den traditionelle kommunikation af sundhedsbudskaber og her kommer brug af nudging ind i billedet.

Sundere indkøbsmuligheder i dagligvarehandlen

Der har i adskillige år været arbejdet med, hvordan forbrugeren kan påvirkes og hjælpes til at træffe et sundere valg i indkøbssituationen. Måltidspartnerskabets projekt "Sundere indkøbsmuligheder i dagligvarehandlen" har undersøgt muligheder og barrierer for, hvordan detailhandlen kommer videre i deres arbejde med god kundeservice og initiativer for sundere måltider. Projektet fortsætter i 2015-16 med at gennemføre konkrete initiativer i dagligvarehandlen.

Sundhedsanprisninger som forbrugerinformation

Projektet om sundhedsanprisninger som forbrugerinformation tager udgangspunkt i en række cases, hvor sundhedsanprisninger der kan støtte op om evidensgrundlaget for de nye kostråd afprøves i praksis. Projektets resultater er viden om, hvorvidt og i givet fald hvordan sundhedsanprisninger på udvalgte basisprodukter kan bidrage til, at danskerne får nemt ved og lyst til at spise sundere.

Forbrugerforståelse af i alt tre af de udviklede anprisningskomplekser testes i 2015-16 på to af tre produkter (fuldkornsbrød, frugt yoghurt og makrel i tomat) i regi af det EU-finansierede CLYMBOL projekt. Det afdækkes, hvilken betydning det har om anprisningen benyttes som den er formuleret i EU's godkendte sundhedsanprisninger,

benyttes med ændret ordlyd og om den suppleres med henholdsvis en uspecifik anprisning og/eller supplerende information.

Mad og måltider i daginstitutioner

Projektet "Mad- og måltider i daginstitutioner" er et samarbejdsprojekt med en række centrale aktører fra daginstitutionsarenaen. Målet er via en professionalisering af personalet i daginstitutionerne at fremme børns madmod og madglæde for derved at bidrage positivt til udviklingen af børnenes mad og måltidsvaner. Dette skal ske ved at skabe rammer, der støtter børn i at udvikle kompetencer, som de bringer i spil, når det kommer til mad og måltider. Sunde valg handler, som vi ved, ikke kun om rationelle beslutninger. Madvalg handler også om farver/udseende, genkendelighed, velsmag mm. Derfor er madmod, madglæde og handlekompetence tre centrale begreber, som indsatsen tager afsæt i.

Sundere kantiner på erhvervsskoler (NY)

Projekt "Sundere kantiner på erhvervsskoler" er fase 2 af et projekt som vil gøre det nemmere for elever på erhvervsskoler at spise sundt. I fase 1 (i 2014) blev 35 kantiner på landets erhvervsskoler nøglehulscertificerede. Nøglehullet sikrer tilgængeligheden af sund mad og gør det nemt at vælge sundere måltider når man er i skole. Kantiner på erhvervsskoler sælger ofte både morgenmad, frokost samt mellemmåltider, og det vil dermed være en væsentlig del af elevernes kost som potentielt påvirkes i en sundere retning.

Projektet vil i fase 2 i 2015 arbejde for at opfylde især to mål. Projektet vil udvikle og udbrede et nudging koncept, som puffer eleverne til at foretage de sunde valg, som nu er blevet gjort tilgængelige i 35 kantiner. Det er frivilligt om kantinerne vil deltage. Der stiles efter at få mindst 25 af de 35 med på dette tiltag. Projektet vil endvidere nøglehulscertificere yderligere 20 kantiner på erhvervsskolerne.

Sundt hjem - måltider er børnehjælp (NY)

Børnehjælpsdagen har siden 2012 haft fokus på børn og unges mad og måltidsvaner i projektet Sundt Hjem, der i særlig grad sætter fokus på pædagogerne som rollemodeller for god kost og bevægelse. Børnehjælpsdagen stræber mod at give anbragte børn og unge muligheder for at træffe det sunde valg gennem viden om mad, madmod, det gode måltidsfællesskab og bevægelsesglæde. Børnehjælpsdagen får gennem samarbejdsprojekter i Måltidspartnerskabet nu mulighed for at tilbyde børn og unge og deres institutioner en styrket indsats i arbejdet mod sundere spise- og måltidsvaner. Måltidspartnerskabets partnere kan bidrage til projekt Sundt Hjem, som er Børnehjælpsdagens primære indsats på området.

Ved at bringe Sundt Hjem projektet ind i Måltidspartnerskabet, er det formålet at de relevante partnere kan bidrage til at kvalificere Sundt Hjem projektet i forhold til madfaglighed, pædagogiske indsatser og helt konkret med råvarer og måske varme hænder.

Kitch'n'Cool – lejr for anbragte unge 2015 (NY)

Børnehjælpsdagen vil i samarbejde med Landbrug & Fødevarer og andre organisationer i Måltidspartnerskabet skabe et tilbud om Kitch'n'Cool lejre for anbragte unge i alderen 15-23 år. Lejrene har til formål at øge målgruppens praktiske viden om mad og madlavning gennem et 3 dages aktivitet med alsidige køkkenworkshops og fysisk aktivitet. Projektet omkring Kitch'n'Cool lejre stræber mod at give anbragte unge fra landets døgninstitutioner og opholdssteder muligheder for at afprøve og sunde måltidsvaner og en sundere livsstil i praksis, og dermed inspirere og ruste de unge til, at de på et tidspunkt skal stå på egne ben i deres eget hjem, når de køber ind og laver mad i eget køkken.

Måltidstænk tank og måltidsråd (NY)

Måltidspartnerskabet deltager i Fødevareministerens Måltidstænk tank i 2014-15 og vil sammen med en række eksperter, meningsdannere og interessenter bidrage til formulering af måltidsråd, der skal italesætte det at spise måltider, som mere end kun maden og dens næringsværdi og sundhedseffekt. Måltidet er også kulturelle og sociale fællesskaber, hvor viden og kundskaber om den gode mad gives videre, hvor vi i familien og i andre fællesskaber kan få gode oplevelser og trivsel. Deltagelse i Måltidstænk tanken er en del af MPS indsats for at kommunikere måltider. Partnerskabet vil i perioden 2015-16 samarbejde om at få måltidsrådene ”ud at gå” og bidrage til relevante opfølgingsinitiativer. Måltidspartnerskabet har nedsat en projektgruppe med bred deltagelse fra partnerne. Projektgruppen mødes forud for Måltidstænk tankens tre samlinger for at give Måltidspartnerskabets medlemmer mulighed for at bidrage til Måltidstænk tankens arbejde med konkret idéer og holdninger til måltidsråd og opfølgende initiativer.

Nordic Keyhole Conference | workshop on healthier Nordic men (NY)

Måltidspartnerskabet arrangerer i samarbejde med Nordisk Ministerråds Arbejdsgruppe for Ernæring, Mad og Toksikologi en workshop om nordiske mænds måltidsvaner og sundhed i juni 2015. Workshopen skal på baggrund af de nordiske landes erfaringer med mænds måltidsvaner og sundhed, bidrage til at styrke indsatsen målrettet mænds sundhed. Et resultat af workshopen vil være best practice erfaringer med bl.a. kommunikation, ernæringsmærkning og andre adfærdsændrende initiativer målrettet mænd.

Kendskabet til nøglehullet og mærkets troværdighed er høj i de nordiske befolkninger. Nøglehulsmærket har fået succes fordi de nordiske regeringer, fødevarerproducenter, dagligvare butikker, spisesteder, sundhedsorganisationer og forbrugere har taget Nøglehulsmærket til sig, og bruger mærket i praksis. Med et kendt og troværdigt ernæringsmærke er det blevet lettere for de nordiske befolkninger at købe ind og spise sundere mad og måltider, og dermed er det blevet lettere at følge de officielle nordiske næringsstofanbefalinger og Kostrådene. Undersøgelser viser imidlertid, at de nordiske mænd sakker bagud i forhold til kvinderne, når det gælder sunde spisevaner. Og noget tyder på, at mange unge og mænd med kort uddannelser ikke bruger Nøglehulsmærket. Der

arrangeres derfor en workshop om nordiske mænds måltidsvaner og sundhed i regi af Nordisk Ministerråd i juni 2015 (samtidig med Mens Health Week uge 24 2015).

Interne aktiviteter i MPS

Ny strategiperiode 2016-19 for Måltidspartnerskabet

MPS strategiperiode 2012-15 udløber pr. 1. april 2016. Sekretariatet indkalder et opstartsmøde primo 2015 for at igangsætte arbejdet med den næste treårige strategi- og handlingsplan for MPS 2016-2019. Handlingsplanen skal godkendes på MPS bestyrelsesmøde i november 2015.

Eksekvering af kommunikationsstrategi

I Måltidspartnerskabet er det måltider, der er i centrum og ikke enkelte fødevarergrupper og enkeltstående anbefalinger på næringsstofniveau. Rationalet er, at det er måltider og mellemmåltider, der har betydning for vores mad og måltidsvaner. Ved at gøre det nemt og attraktivt at spise sundere måltider, kan partnerskabet medvirke til at gøre en forskel for vores spisevaner, madkultur – og dermed folkesundheden. Måltidspartnerskabet har udviklet en ny kommunikationsstrategi 2015-18, der skal eksekveres fra 2015. Partnerskabets kommunikationsstrategi og kommunikationsplan, understøtter foreningens vision og målsætninger ved at give retning og fokus for Måltidspartnerskabets arbejde med viden, kommunikation, pressen og dialog med interessenter om mad og måltider.

Udvikling og drift af presseklipsordning om måltider

Medieovervågning af mad og måltidsområdet skal give partnerskabets medlemmer et overblik og dermed give mulighed for at svare på eller tage initiativ til indlæg, debat og dialog om måltider.

Præsentationsmaterialer

Måltidspartnerskabet får udviklet nyt præsentationsmateriale både til en papirlinje, til udstillingsmaterialer og til brug på internettet. Kommunikation af stake holder value for partnerne og betydningen af MPS projektræsultater er vigtigt indhold i præsentationsmaterialet.

Kampagne årshjul

Måltidspartnerskabets sekretariat vil i samarbejde med partnerne i 2015-16 tage initiativ til at udvikle et webbaseret værktøj, hvor partnere og eksterne samarbejdspartner kan indrapportere og koordinere deres kampagneaktiviteter løbende og dermed skabe et værdifuldt overblik. Initiativet udvikles som en funktionalitet på maaltidspartnerskabet.dk. Årshjul værktøjet forankres i en projektgruppe, der vil samarbejde om indholdet i MPS kampagne årshjul.

Måltidspartnerskabets projektbørs

Måltidspartnerskabet udvikler en projektbørs, hvor partnerskabet sætter udfordringer fra vores videns base i spil hos studerende og deres institutter. I arbejdet med MPS projektbørs indgår udarbejdelse af overblik over uddannelsesinstitutioner, deres særlige interesser og faglige emner med relevans for Måltidspartnerskabet,

Måltidspartnerskabet på Folkemødet 2015

Måltidspartnerskabet er en ideel forening stiftet i 2013, og har i dag 16 medlemsorganisationer, der på frivillig basis deltager i forpligtende samarbejder om at gøre det nemt at spise sundere måltider. Foreningens aktiviteter er baseret på aktiv deltagelse fra medlemsorganisationer og interesse for at bringe projektsamarbejder i spil i partnerskabet. Måltidspartnerskabet har behov for at kommunikere om partnerskabet og resultater til eksternt, for at øge kendskabet til partnerskabet, øge legitimiteten af Måltidspartnerskabet i samfundet generelt og herunder tiltrække nye partnere.

Ved at deltage i Folkemødet 2015 på Bornholm ønsker Måltids-partnerskabet at være i meningsfuld dialog med offentligheden, med relevante parter fra MadDanmark, organisationer, myndigheder og fonde, der har betydning for virkeliggørelse af Måltidspartnerskabets vision om, at det bliver let at spise sundere måltider i Danmark.

Oversigt aktiviteter

Oversigt - aktiviteter 2014-15

Måned	Dato	Aktiviteter
April	23-apr	Bestyrelsesmøde hos Sundhedsstyrelsen
Maj	15-maj	Seminar hos Fødevarestyrelsen om nudging på mad og sundhedsområdet i DK
Juni	03-jun	Gå-hjem møde hos Horesta: Hvordan ser verden ud i 2025 - rent madmæssigt?
	19-jun	Årsmøde i Måltidspartnerskabet hos Hjerteforeningen præsentation af MPS resultater
	19-jun	ERFA arrangement og fejring hos Hjerteforeningen: Et år for MPS og fokus på resultater
Juli		
August	13-aug	Bestyrelsesmøde hos Kost- og Ernæringsforbundet
	28-aug	Måltidspartnerskabets vidensgruppe mødes i Fødevarestyrelsen
September		
Oktober	29-okt	Bestyrelsesmøde hos Fødevarestyrelsen
November	06-nov	Gå hjem møde hos Fødevarestyrelsen International dimension på måltider
	17-nov	Partnerskabsmøde hos Landbrug & Fødevarer Foodture Lab i Skejby
December	01-dec	ERFA arrangement hos Coop Fokus på nudging
Januar (2015)	15-jan	Gå-hjem møde hos Kost- og Ernæringsforbundet Ældre gruppen i forhold til mad og måltider
	21-jan	Bestyrelsesmøde hos Landbrug & Fødevarer
Februar	16-feb	Gå-hjem møde hos Landbrug & Fødevarer: Hvad er de næste trends indenfor folkesundhed og ernæring
	25-feb	Partnerskabsmøde hos DMRI, Teknologisk Institut
Marts	16-mar	ERFA arrangement hos FOA lighed i sundhed og kort uddannede (åben for nye medlemmer)

Oversigt - aktiviteter 2015-16

Måned	Dato	Aktiviteter
April (2014)		Morgenmadsmøde FOA Ma(d)skulinitet Ph.d. afhandling af Jonatan Leer Bestyrelsesmøde hos Sundhedsstyrelsen
Maj		ERFA arrangement hos Fødevarestyrelsen Kommunalt fokus Forebyggelsespakke mad og måltider
		Årsmøde i Måltidspartnerskabet hos Hotel- og Restaurantskolen præsentation af MPS resultater
		Fejring af Måltidspartnerskabet 2-år hos Hotel- og Restaurantskolen
Juni		Nordic Keyhole Conference workshop on healthier Nordic men (Week 24)
		MPS vidensgruppe mødes hos Fødevarestyrelsen nye vidensbehov i partnerskabet
Juli		
August		Bestyrelsesmøde hos Foreningen af Kliniske Diætister
September		MPS vidensgruppe mødes hos Landbrug & Fødevarer vidensindspil til årsplan 2016-17
		Partnerskabsmøde hos dkFisk
Oktober		Morgenmadsmøde hos DI Måltider og sundhed som CSR
November		Bestyrelsesmøde hos Kost- og Ernæringsforbundet
		ERFA arrangement hos Landbrug & Fødevarer Forbrugeranalyser
December		Morgenmadsmøde hos Hjerteforeningen Måltider, sundhed og fundraising Partnerskabsmøde hos HORESTA
Januar (2015)		Bestyrelsesmøde hos Landbrug & Fødevarer
		Morgenmadsmøde hos Børnehjælpsdagen Måltider og fællesskaber (commensality)
Februar		Partnerskabsmøde hos FOA præsentation af MPS resultater
		ERFA arrangement hos Kost- og Ernæringsforbundet Måltider og ældre
Marts		Morgenmadsmøde hos DMRI Måltider og protein

Status for MPS projekter

Partnerskabets projektportefølje tæller p.t. 24 initiativer. Af disse er 15 projekter gennemført. 9 andre igangsatte og nye projekter er i drift i 2015.

Oversigt over MPS projektportefølje

Igangsatte projekter

-
- Et kærligt grønt skub, nudging i dagligvarehandlen (mar 14-**dec. 14**)
- Sundere indkøbsmuligheder i dagligvarehandlen (sep.13-sep.15)
- Sundhedsanprisninger som forbrugerinformation (jan.13-**apr.15**)
- Mad og måltider i daginstitutioner (okt.12-**mar.16**)
- Sundere kantiner på erhvervsskoler (jan 15 – **dec 15**)
- Måltidstænk tank og måltidsråd (okt 14 – **dec 15**)

Sikre nye projekter i 2015

- Nordic Keyhole Conference | workshop on healthier Nordic men (aug 14- juli 15)
- Sundt hjem - måltider er børnehjælp (sep. 14 – **dec 17**)
- Kitch'n'Cool – lejr for anbragte unge 2015 (okt.14- **dec.16**)

Mulige nye projekter i 2015

- Sundt hjem | sammen om måltider (Børnehjælpsdagen)
- Trivsel og sundhed gennem måltider | SUM projekt
- Food Matters | commensality in Denmark, KU ToRS
- Måltider og madprofessionelle | fokus på uddannelse
- MPS skolerettet initiativ om sundere mellemmåltider
- Lighed i sundhed – fokus på mænd med kort uddannelse
- Unges sundhedsinteresse og sundhedsbegreb (vidensprojekt)
- Kommune survey | mad & måltider og økonomi (vidensprojekt)
- Best practice i kommunerne | om at spise i fællesskaber (vidensprojekt)

Fra kummefryseren

- Opfølgning på Fiberpølse projektet, evt. som nudging på ”to go” markedet
- Kommunikation af kostråd som måltider (maj 13- dec.15) kan resultere i op til tre nye initiativer.
- Maddannelse på SFO | klubbers pædagogiske dagsordener fase 2

Gennemførte initiativer

- Nudging i detailbutikker og spisesteder, MAPP review (apr.13-aug,13)
- Professionsworkshop for faglærer på ernæringsudd.
- Maddannelse på SFO | klubbers pædagogiske dagsordener
- Food Matters | nudging på detailhandel og udespisning, kulturstudier
- Danskernes kost og oplevelse af kostvaner
- Sociale forskelle i måltidsvaner
- Kortuddannedes måltidsvaner
- Børns måltidsvaner
- Nøglehuller på mellemmåltider
- Fiberpølsen som businesscase (apr.13- apr.14)
- Sundere indkøbsmuligheder i detailhandelen – kortlægningsprojekt (sep.13-sep.14)
- Nudging i dagligvarehandlen (aug,13- dec.15)
- Sundhed på erhvervsskoler (jan.13-dec.14)
- Sundhed på Erhvervsskoler +10
- Food Matters | Perception af nøglehulsmærket på spisesteder, kulturstudier